

עמ"ת 5976/12/14 - מדינת ישראל נגד פאדי מיגל כמיל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 5976-12-14 מדינת ישראל נ' כמיל (עציר)
בפני כב' השופטת תמר נאות פרי
העוררת מדינת ישראל
נגד
המשיב פאדי מיגל כמיל (עציר)

החלטה

בפני ערר על החלטת בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת הבכירה יעל אבירם) מיום 2.12.14 במסגרת מ"ת 29750-10-14, אשר במסגרתה הורתה כב' השופטת על שחרורו של המשיב למעצר בית בתנאים מגבילים.

1. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של החזקת נשק שלא כדין ביחד עם אחר (בהתאם לסעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בשילוב עם סעיף 29א' לחוק).
2. בבסיס כתב האישום - חיפוש שבוצע ביום 1.10.14 באתר בנייה ברח' אליהו חכים בחיפה, שם עובד כשומר נאשם אחר בשם מוחמד סובחי (להלן "סובחי") אשר הינו דודו של המשיב. במהלך החיפוש, נסרק הקראוון שמשמש למגוריו של סובחי ונמצאו הפריטים הבאים: אקדח מסוג "גלוק", 2 מחסניות של האקדח, מחסניות של 16M עם כדורים, נרתיק עם 60 כדורים 9 מ"מ, רצועה ונרתיק של נשק, 5 מחסניות נוספות של אקדח מסוג "גלוק", 2 מחסניות של נשק מסוג "יריחו", קופסא עם 550 כדורים 9 מ"מ ו-6 רימוני הלם (להלן ביחד: "הנשק"). הנשק הוחבא במקומות שונים בקרוואן, לרבות בתוך ארונית, קומקום, ומיכל של מים מינרליים. נתון נוסף רלבנטי הוא שהתברר שהאקדח המדובר, נגנב בשנת 2008, מבית מגורים בחיפה.
3. מיד לאחר החיפוש, נעצר סובחי והוגש כנגדו כתב אישום בנוגע לאחזקת הנשק. בכתב האישום לגביו אף צויין כי נמצאו בקרוואן 310,000 ₪ השייכים לו. הלה הכחיש כל קשר לנשק - ועניינו מתברר בתיק אחר (לרבות בקשה למעצרו עד תום ההליכים שטרם ניתנה בה החלטה סופית).
4. בשלב השני, נעצר אף המשיב בערר הנוכחי, שהוא האחין של סובחי, אשר הגיע לתחנת המשטרה וטען כי הוא מי שהחזיק בנשק. לטענתו, הוא מצא את כל הנשק והחביא אותו בקראוון של סובחי, כאשר לשיטתו, הוא שוהה לעיתים תכופות בקראוון ועובד יחד עם סובחי כשומר באתר הבניה בו עסקינן. בהתאם להודאתו בדבר החזקת הנשק - הוגש אף כנגדו כתב אישום ובו מיוחסת לו עבירת החזקת נשק, ביחד עם סובחי, כמתואר מעלה.
5. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים.
6. כב' השופטת קמא, בהחלטה הראשונית, קבעה כי קיימות ראיות לכאורה - על רקע הודאתו של המשיב בהחזקת כל הנשק ועל רקע הסכמת הצדדים לגבי רכיב זה. הוא הדין לגבי קיומה של עילת מעצר, לרבות

סטטוטורית, אליה התייחסה כב' השופטת - ואף כאן היתה הסכמה בין הצדדים.

7. באשר לחלופת מעצר, נבחנה בשלב הראשון חלופה בפיקוח אמו של המשיב כמפקחת עיקרית, במיקום מסוים, בסיועו של מפקח נוסף. שניהם נחקרו בבהמ"ש והוחלט כי האם אינה יכולה לשמש כמשמורת וכי יש צורך בהכנת תסקיר של שירות המבחן לצורך המשך הברור. לאחר הגשת התסקיר ולאחר שנבחנו ונחקרו שני מפקחים נוספים, ניתנה ההחלטה המשלימה, נשוא הערר - ובה קבעה כב' השופטת כי ניתן לשחרר את המשיב למעצר בית מלא, לרבות איזוק אלקטרוני, בפיקוח שלושה מפקחים ותוך הפקדת ערבויות כספיות.

8. בהודעת הערר, כמו גם במהלך הדיון, טענה המדינה כי אין להסתפק בחלופת מעצר זו בנסיבות דכאן. עמדתה היא כי הפסיקה קבעה ששחרור לחלופת מעצר בעבירות שעניינן נשק אפשרי בנסיבות חריגות בלבד, וכי במקרה זה אין בנמצא נסיבות חריגות שכאלה. בנוסף, מפנה המדינה לכך שהתסקיר אינו בא בהמלצה בדבר השחרור לחלופה כפי שגובשה, ולכן עסקינן במשוכה נוספת שהיה על המשיב לעבור, שכן בית המשפט בדרך כלל נדרש לטעמים מיוחדים על מנת לסטות מהמלצה "שלילית" של שירות המבחן. עוד הושם הדגש על כמות הנשק שנמצאה ועל הסבריו הבלתי הגיוניים של המשיב לגבי כך שמצא את כל הנשק בו עסקינן.

9. מנגד, הסנגור מבקש לאמץ את החלטת בית המשפט, מפנה לכך שלבית המשפט שיקול דעת בכל הנוגע לחלופות מעצר גם כאשר מונח לפניו תסקיר "שלילי", ומפנה לכך שהמפקחים נחקרו בפני בית המשפט קמא עובר למתן ההחלטה. הסנגור מבקש עוד לייחס חשיבות להודאתו של המשיב בהחזקת הנשק - בבחינת רכיב המלמד על נטילת אחריות ועל היכולת ליתן בו אמון, ומדגיש כי עסקינן בצעיר, בן 19, ללא כל עבר פלילי.

10. בנוסף, מפנים שני הצדדים לפסיקה רלוונטית, כאשר כל צד מפנה למקרים המתאימים לטיעונו, דהיינו, למקרים בהם הערכאות הורו על מעצרים ולחלופין על שחרורים, במקרים דומים ואף קלים יותר או חמורים יותר.

11. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, ולא בלי לבטים, עמדתי כי דין הערר להידחות.

12. כפי שנפסק על ידי בהמ"ש העליון:

"כידוע, עבירה בנשק לפי סעיף 144 לחוק העונשין היא עבירת ביטחון כאמור בסעיף 35(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), ומכאן שקמה חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק, חזקה המצדיקה מעצר עד תום ההליכים בכפוף לחריגים המופעלים בנסיבות מיוחדות (ראו: בש"פ 1748/11 **יחזקאל נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 9 (10.3.2011)). בית משפט זה קבע לא אחת כי עבירות בנשק - ובפרט עבירות של סחר בנשק - מעצם טיבן, מעידות על מסוכנות אינהרנטית לשלום הציבור, אשר לא ניתן - בדרך כלל - להפיג באמצעות חלופת מעצר, אלא בנסיבות חריגות (השוו: בש"פ 6422/13 **אלגזי נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 9 (3.10.2013); בש"פ 4889/13 **קרקי נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 4 (25.7.2013); בש"פ 9036/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (19.12.2012); בש"פ 3099/12 **מדינת ישראל נ' אבו כליב**, [פורסם בנבו] פסקה 5 (19.4.2012); בש"פ 3757/11 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (15.6.2011); בש"פ 6209/07 **מדינת ישראל נ' יאסין** [פורסם בנבו] (25.7.2007); בש"פ 8303/07 **פלוני נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 6 (19.10.2007))."

בש"פ 399/14 ליאור מנשה נ' מדינת ישראל (22.01.2014).

13. הדברים חייבים ללמד על כך שנקודת המוצא בתיקים כגון אלו הינה בחינה קפדנית ומדוקדקת של האפשרות להסתפק בחלופת מעצר. במקרה זה, כמות הנשק ומגוון האמל"ח מחייבים מסקנה בדבר רף מסוכנות גבוה - שכן כמות שכזו נועדה בסבירות גבוהה לשמש למסחר או לביצוע עבירות בהיקף משמעותי. אני אף מוצאת שקשה לקבל את הסבריו של העורר לגבי מציאת הכמות, וניתן היה להניח כי לו היה מוצא את ה"שלל" היה מביאו לתחנת המשטרה ולא מחביא אותו ועושה מאמץ לטשטש את הקשר שלו לנשק (וראו כי הוא טען שהוא השתמש בחולצה כדי לנגב את טביעות אצבעותיו מהאקדח).

14. עם זאת, מצאתי שלא לשנות מהחלטת בהמ"ש קמא, מחמת כמה טעמים מצטברים.

15. ראשית, יש לראות כי המשיב נוטל את האחריות בגין החזקת הנשק, והגם שיש בכך כדי להביא למסקנה שחזקת החפות כבר אינה עומדת לזכותו, אזי שיש בכך גם משום נטילת אחריות במובן שהמשיב "קיבל את הדין" ויבקש לסיים את התיק העיקרי במהרה.

16. שנית, דווקא לאור טענת המדינה, לפיה המשיב "לקח על עצמו את התיק" על מנת למלט את סובחי מהאחריות, בשל סיבות אלו ואחרות, יתכן שמסוכנותו של המשיב אינה כפי שנחזה, למרות כמות הנשק. אין בכוונתי כמובן להתייחס בשלב זה לשאלת מעורבותו של סובחי באחזקת הנשק, אך אומר כי יש ראיות לכאורה גם לגבי האפשרות ששניהם החזיקו יחדיו את הנשק וטענת המדינה לפיה יש אפשרות ממשית שהמחזיק העיקרי (או הבלעדי) הוא למעשה סובחי (למרות ההודאה של המשיב) הינה טענה שלא ניתן לבטל בשלב זה. עמדת המדינה העיקרית היא שהנשק היה באחריות או האחזקת סובחי וכי המשיב "הסכים לקחת על עצמו את האחריות", אולי לאור לחצים שהופעלו עליו ולאור האפשרות שמעורבותו תסתיים בענישה קלה יחסית לסובחי. אין צורך לקבוע ממצאים חד משמעיים בהקשר זה, אך היות וזו עמדת המדינה, הנגזרת שלה היא שמסוכנותו של המשיב פוחתת, הן אובייקטיבית והן ביחס לסובחי. עוד יש לזכור כי בעבירות "נשק" יש לבחון את הצדקתו של המעצר עד תום ההליכים הן מההיבט של עילת הנשק והן מההיבט של עילת המסוכנות, דהיינו - שיש לשקול מה סוג הנשק ומתן הנסיבות האופפות את עבירת הנשק, ובמקביל לשקול את מסוכנותו של הנאשם ולבחון את השאלה אם נסיבותיה של העבירה או נסיבותיו של הנאשם מעידות על כך כי הוא עלול לחזור על המעשה או לעשות מעשה דומה (בש"פ 2602/10 האני כחלול נ' מדינת ישראל (14.04.2010)). עמדתי כי בהיבט של עילת "הנשק", כמות האמל"ח במקרה זה מלמדת על כך שרק "דוחק" יאושר מעצר בית, אך מנגד - בהיבט של עילת "המסוכנות" - היא ניתנת לאיון בחלופת מעצר כפי שהוצעה ללא קושי רב.

17. שלישית, ואולי החשוב מכל הוא שעסקינן במשיב כבן 19 ללא עבר פלילי, שזהו מעצרו המשמעותי הראשון. נכון הוא כי העדר עבר אינו מהווה "ערובה" לשחרור בערובה, אך המדובר בנתון משמעותי במקרה זה - הן לאור האפשרות שאכן ההחזקה היתה ביחד עם סובחי והן באספקלריה השיקומית האפשרית, בהיותו בגיר-צעיר, וכפי שעולה מהתסקיר, עם קשיים שיש לתת עליהם את הדעת (וראו כי בהמ"ש קמא נתון לשיקול זה משקל משמעותי, כפי שניכר מהחלטותיו בעניינו של המשיב).

18. רביעית, יש לתת משקל לכך שתסקיר שירות המבחן אינו קובע קביעות לגבי רף המסוכנות או באשר לסיכוי להישנות עבירות כגון אלו בהן עסקינן, אלא אך מביע את עמדתו באשר לכך שלמפקחים המוצעים אין קשר אישי ישיר עם המשיב, כיוון שהם חברים של אביו של המשיב ולא של המשיב עצמו. כב' השופטת קמא מציינת, ואני

מסכימה עם עמדתה, כי אין בכך כדי לחייב את המסקנה שהמפקחים המוצעים לא יוכלו למלא את משימתם. נהפוך הוא. לגבי שלושת המפקחים קיימות קביעות "חיוניות" בתסקיר, ונכתב במפורש כי קצין המבחן התרשם ממסוגלותם לבצע את התפקיד וכי הם מודעים לתפקידם. ההסתייגות של קצין המבחן היתה מכך שהמשיב לא שיתף פעולה עם שירות המבחן ולכן לא ניתן היה להבין מהמשיב עד כמה הוא יסור למרותם של המפקחים. אלא שכאן יש לראות שהמפקחים נחקרו בפני כבוד השופטת קמא והיא התרשמה שהמדובר במשמורנים ראויים, דעתניים וכאלו אשר יוכלו למלא את תפקידם, לוודא שהמשיב נשאר במעצר הבית ולדווח למשטרה במקרה של הפרה. כידוע, בית המשפט אינו כבול בהמלצותיו של שירות המבחן, ובמקרה זה מצאתי שניתן לסטות מ"השורה התחתונה" של התסקיר, כפי שעשתה כב' השופטת קמא, כיון שאמנם "השורה התחתונה" אינה המלצה - אך בגוף התסקיר קיים מידע אשר למעשה אינו שולל את האפשרות להסתפק בחלופה.

19. חמישית, יש לראות כי כב' השופטת הורתה בנוסף על איזוק אלקטרוני, אשר מהווה נדבך משמעותי ביכולתה של החלופה להבטיח כי המשיב לא יעסוק שוב (עד תום ההליכים) באחזקת אמל"ח (בש"פ 7206/10 **מדינת ישראל נ' אגרונוב** (24.10.2010)). בנוסף, הורתה השופטת על הפקדות כספיות משמעותיות ביותר, לרבות הפקדת סך של 20,000 ₪ במזומן וערבויות בסכומים של עשרות אלפי שקלים מצד המפקחים. אין ספק כי ערבויות אלו, ודווקא כאשר הן נחתמות על ידי המפקחים שאינם בני משפחה, יכולות להוות תמריץ לקיום תנאי המעצר באופן דווקני.

20. ששית, יש לתת את הדעת לכך שהמשיב עצור מאז יום 14/10/2014, משמע שהוא נמצא במעצר מזה חודש וחצי. אין ספק כי בהיותו נעדר עבר פלילי, יש בכך כדי להוות גורם מרתיע בנוסף על תנאי המעצר המתוארים מעלה.

21. שביעית, יש לראות שבבקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים לא נטען כי קיימת עילה מסוג חשש להימלטות או חשש לשיבוש מהלכי משפט והעילה הנטענת הינה רק המסוכנות הנשקפת מצד מי שמחזיק כמות כה נכבדה של אמל"ח. יש בכך כדי ללמדנו, שככל שניתן לאתר חלופת מעצר אשר תוכל לאיין ברמה סבירה את הסיכוי שהמשיב ימצא את עצמו עוסק שנית באותן עבירות, אזי שיש לשקול אותה בכובד ראש. כך לדעתי עשתה כב' השופטת קמא, ולא מצאתי שיש מקום לשנות מהחלטתה, במיוחד שעה שאת החלופה הראשונה שהוצעה (לרבות המיקום ותמהיל המפקחים) היא פסלה ונעתרה רק להצעה החלופית, שהיתה הדוקה ו"רצינית" יותר.

22. לכן, השילוב של תנאי הפיקוח יוצר במקרה זה תמהיל שמסוגל לספק מענה למסוכנות הקונקרטי. יש לזכור כי חלופת מעצר לעד אינה "הרמטית" ויש לשאוף ש"החבילה" הכוללת מפקחים, איזוק אלקטרוני וערבויות כספיות תיתן מענה לשאלת המסוכנות ברף גבוה, אף אם לא מוחלט (בש"פ 3476/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.5.2013)), שהרי בכל חלופה מדובר באיזון בין סיכונים (בש"פ 6239/11 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.9.2011)).

23. באשר לשלל פסקי הדין שהציגו הצדדים - אומר רק כי מטבע הדברים, תמיד ניתן לאתר מקרים דומים בהם, בנסיבות הקונקרטיים, ניתנו החלטות בדבר שחרור בתנאים מגבילים ולעומת זאת, מקרים בהם הושארו נאשמים במעצר עד תום ההליכים.

24. באופן כללי - אומר רק כי מצד אחד, מרבית המקרים אשר נדונו בפסיקה ואשר בהם בתי המשפט בערכאות השונות הורו על מעצר בפועל עד תום ההליכים בעבירות "נשק" - היו מקרים בהם המדובר היה

במי שיוחסו לו מספר רב של עבירות, הן עבירות "נשק" רבות והן עבירות "נילוות", וראו כי ברוב המקרים כתבי האישום מייחסים לנאשמים לא רק החזקת נשק לפי סעיף 144(א), אלא גם עבירה לפי סעיף 144(ב), שימוש בנשק, סחר בנשק וכו', ונילוות להן עבירות של קשירת קשר, איומים, עבירות אלימות, סמים ועוד. כמעט ולא נמצאו מקרים בהם העבירה היחידה הינה אחזקת נשק לפי סעיף 144(א) - וראו כדוגמא למקרים כאלו, בהם שוחררו הנאשמים אתבש"פ 6739/12 **מדינת ישראל נ' אליף עבד אל קאדר** (19.09.2012); בש"פ 8912/12 **סלפיתי אלכס נ' מדינת ישראל** (20.12.2012); בש"פ 1748/11 **בועז יחזקאל נ' מדינת ישראל** (10.3.2011); בש"פ 6154/10 **מדינת ישראל נ' אבו ליל** (6.9.2010). מנגד, קיימים מקרים נוספים בהם נקבע בהעדר המלצת חיובית של שירות המבחן יש קושי לשחרר לחלופה, בעבירות כגון אלו, למרות גילם הצעיר של הנאשמים והעדר עבר פלילי (וראו את בש"פ 399/14 ליאור מנשה נ' מדינת ישראל (22.01.2014); בש"פ 6837/13 עבדאללה חרבוש נ' מדינת ישראל (28.10.2013); בש"פ 6305/11 **מדינת ישראל נ' אל-לטיף** (07.09.2011)).

25. לכן, המקרה אינו נטול לבטים, אך בשוקלי אם החלופה יכולה להבטיח באופן סביר את שלומו של הציבור עד תום ההליכים בעניינו של המשיב - מצאתי לדחות את הערר, ולא לשנות מהחלטת בהמ"ש קמא.

ניתנה היום, י"ב כסלו תשע"ה, 04 דצמבר 2014, בהעדר הצדדים.